

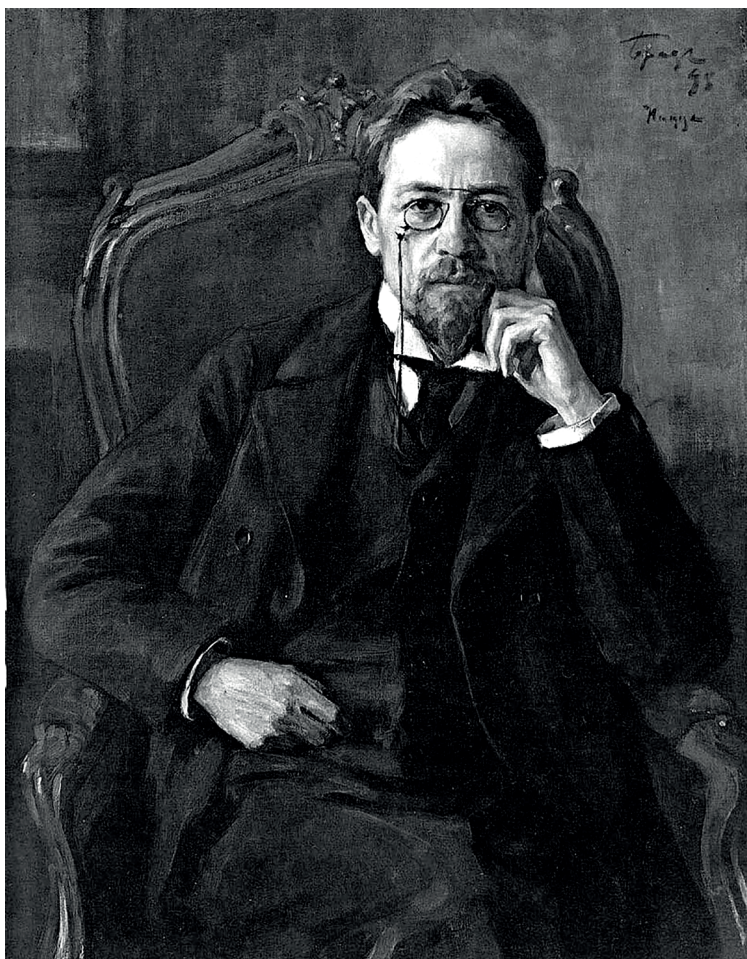
STEP

(Bir Yolculuğun Öyküsü)

Anton Çehov

Rusça Aslından Çeviren: Birsen Karaca

HECE YAYINLARI

ANTON PAVLOVİÇ ÇEHOV'UN BİYOGRAFİSİ HAKKINDA¹

Anton Pavloviç Çehov (1860-1904), Rus yazar ve dramaturg. Çehov'un eserleri dünya edebiyatının da klasikleri arasında yer almaktadır: İrina Zaritskaya'nın verdiği bilgiye göre eserleri yüzden fazla dile çevrilmiştir. Yazdığı piyesler, hâlâ dünya tiyatrolarında sahnelenmektedir. Çehov, sanat yaşamı boyunca üç yüzden fazla eser kaleme almıştır. Lakonik biçim ve anlamdaki derinlik eserlerinin karakteristik özelliğidir.

Anton Pavloviç Çehov'un Ailesi

Anton Çehov, 17 Ocak 1860 tarihinde Taganrog'da (Rusya), şimdi adı Çehov olan Politseyskaya sokağında küçük bir evde doğmuştur. Pavel Yegoroviç Çehov ve Yevgeniya Yakovleva'nın üçüncü çocuğu olan Anton'un dördü erkek, biri kız olmak üzere beş kardeşi vardı. Baba Pavel Yegoroviç Çehov katı ve dindar birisidir: Çocuklarını çok katı dinî kurallarla yetiştirmeye çalışmıştır. Yazarın çocukluğunda dinî bayramlar ve isim günlerinin yeri büyüktür. Çehov'un babası üçüncü lonca tüccarıydı, para biriktirip Taganrog'da bir bakkal dükkânı açmıştır. Ailenin erkek çocukları okuldan eve geldikten sonra dükkânda çalışmak ve sabah saat beşte kalkıp kilise korosunda şarkı söylemek zorundaydılar. Ayrıca çocukların

¹ Bu metin, çok büyük oranda İrina Zaritskaya (54.4k)'nın bilgileri üzerine kurgulanmıştır. (<https://spadilo.ru/biography/anton-pavlovich-chexov/> (Erişim Tarihi: 16.07.2025))

bir tür zanaatta ustalaşmaları da gerekiyordu: Anton Pavloviç de terzilik eğitimi almıştır.

Anton'un babası (Pavel Yegoroviç Çehov) yeni bir ev inşa etmek isterken büyük maddi kayba uğrayarak iflas eder. Aile Moskova'ya taşınmak zorunda kalır ama Anton eğitimini tamamlamak için bir süre daha Taganrog'da yaşamak zorundadır.

Çehov ailesinde başarısıyla dikkat çeken ilk isim, yazarın serf olan dedesidir. Dede Çehov, gençlik yıllarında çalışkanlığı ve gayreti ile kendisinin ve ailesinin özgürlüğünü satın almayı başarmış birisidir. Aile için bu bir dönüm noktası olmuştur.

Anton Pavloviç Çehov'un Eğitim ve Öğretimi

Anton henüz 8 yaşındayken Taganrog Yunan Jimnazyumu'nun hazırlık sınıfına gönderildi: Bu yıllarda Yunanca öğretmenin Anto'nun dersleriyle ilgili beyanlarının gerçeği yansıtmadığı baba Çehov tarafından fark edilince, ciddi sorunlar yaşandı. İleride, büyük bir yazar olduktan sonra Yunanca öğretmenin ve derslerindeki başarısızlığının üzerindeki etkisini Çehov eserlerinde dile getirecekti. Anton ilk edebiyat deneyimine jimnazyumda okuduğu yıllarda okul gazete ve dergilerinde başladı. Bu yıllarda öykülerini Antyoşa Çehonte, Dalaksız Adam gibi takma adlarla yayımladı.

1879 yılında jimnazyumdan mezun olduktan sonra Moskova'ya taşındı ve Tıp Fakültesine girdi. 1884 yılında doktor olarak mezun oldu ve Çikinskaya Hastanesinde göreve başladı. Daha sonra Zvenigorod'a taşındı ve buradaki hastanenin başhekimliğini yaptı.

Çehov, 1884 ve 1885'te tüberküloz olduğunu fark etti ama bu bilgiyi ailesinden ve arkadaş çevresinden sakladı. Çalışma koşulları ve sağlığı kendisini zorluyor olmasına karşın ailesini ekonomik açıdan desteklemek amacıyla haftalık dergiler için yazmaya devam etti. Ailesinin ekonomik yükünü o üstlenmişti. Yazar olarak kazandığı parayla onları refah içinde yaşatmayı başarıyordu.

Anton Pavloviç Çehov'un Sanatı

Çehov'un yazar olarak ilk çıkışı 24 Aralık 1879'da gerçekleşti. İlk öyküleri *Strekoza* adlı dergide yayımlandı.

Çehov, 1885-1886 yılları arasında mizahi küçük öyküler yazdı. Çok verimli çalışıyordu. Çağdaşları onun bu türde yazmaya devam edeceğini düşünüyorlardı ancak 1886 yılının baharında D. Grigoroviç'ten aldığı bir mektup Çehov için dönüm noktası oldu. Ünlü bir yazar, ona daha büyük eserler yazmasını ve yeteneğini komik "önemsiz şeyler" için harcamamasını tavsiye ediyordu. Grigoroviç'in etkisi altında kalan Çehov, 1887'den itibaren *Budilnik* dergisiyle ilişkisini kesti.

Çehov, iş koşullarından ve rahatsızlığından kaynaklanan yorgunluğunu gidermek amacıyla güneye ve Kafkasya'ya seyahatler yaptı: 1887'de Ukrayna'ya gitti.. Bu seyahat sırasında edindiği izlenimlerini, ilk uzun öyküsü olan *Step*'te anlatı. Bu eser *Severny Vestnik* adlı dergide yayımlandı.

1890 yılının Nisan'ından Aralık sonuna kadar Sahalin'de bulundu. Bu seyahatten edindiği izlenimlerini "Sahalin Adası", "Sürgünde" ve "6 Numaralı Koğuş" adlı öykülerinde hikâye etti. Çehov'un kendi ifadesine göre, Sahalin seyahatinin üzerinde çok büyük etkisi oldu ve bu etki sanatına yansımıştır.

Çehov çocuklar için de öyküler yazmıştır: "Kaştanka" ve "Akıtmalı" bu öykülerdendir.

Türkçeye eserlerinin neredeyse tamamı çevrilmiş olan Anton Çehov'un en çok tanınan eserleri: *Martı*, *Vişne Bahçesi*, *Üç Kız Kardeş*, *Altı Numaralı Koğuş*, *Bukalemun*, *Küçük Köpekli Kadın*, "Ateşler", "Çukurda", *Step* vd.

Vişne Bahçesi, Anton Pavloviç Çehov'un son eseridir.

1904 yılında Çehov'un hastalığı ağırlaştı ve eşiyle birlikte Almanya'nın güneyindeki çok ünlü bir tatil beldesi olan Badenweiler'e gitti: Bu seyahat, sadece acılarını biraz hafifletmekten başka bir işe yaramadı. 15 Temmuz 1904 tarihinde Badenweiler'de yaşama veda etti.

Çehov'un Biyografisiyle İlgili Kronolojik Tablo

Yıllar	Olaylar
1860	Anton Pavloviç Çehov doğdu.
1869-1879	Taganrog'da Jimnaziada okuduğu yıllar
1877	Moskova'ya ilk gidiş
1877-1878	İlk piyesini yazdı. Bu piyesine ad vermemiştir.
1879-1884	Moskova Üniversitesi Tıp Fakültesinde okuduğu yıllar
1880	İlk yayını çıktı.
1885	Peterburga ilk gidiş
1888	"Alacakaranlık" öyküsüyle Puşkin Ödülüne layık görüldü.
1894	Avrupa şehirlerinde seyahat etti.
1898	"Mahfaza İçindeki Adam", "Bektaş Üzümlü", "Aşk Üzerine" öykülerinin bulunduğu toplu eser çalışmasını yaptı Aynı yıl Melihovo'da bir okul yaptırdı.
1904	Anton Pavloviç Çehov Badenweiler'de yaşamını kaybetti.

Anton Pavloviç Çehov Hakkında İlginç Gerçekler

Anton Pavloviç Çehov öykülerini farklı mahlaslarla yayımlamaktan çok hoşlanmıştı. Net olarak sayısı bilinmemekle birlikte 50 kadar takma isim kullandığı bilinmektedir. Bunlardan bazıları: Makar Baldastov, Don Antonio Çehonte, Isırgan Otu, Hastasız Doktor, Schiller Shakespeareoviç Goethe, Somun No.6, Huysuz Adam, Düzyazı Şairi, Purselepetanov, Erkek Kardeşimin Erkek Kardeşi, Dakalsız Adam, Şampanya, Albay Koçkarev, Vasili Spiridonov Svolaçev, İhtiyar Delikanlı, Akaki Tarantulov, Kimse, Arhip İndeykin vd.²

Anton Çehov sadece kendisi için değil, çevresindekiler için de

² «Культура.РФ», Отвечает: Полина Пендина, Сколько псевдонимов было у Чехова?, [\(https://www.culture.ru/s/vopros/psevdonimy-antona-chehova/#:~:text=%D0%A1%1%\)](https://www.culture.ru/s/vopros/psevdonimy-antona-chehova/#:~:text=%D0%A1%1%) (Erişim Tarihi: 16.07.2025)

komik lakaplar buluyordu. Tiyatro oyuncusu olan eşi Olga Knipper'a yazdığı mektuplarda "Ruhumun timsahı", "Sevgilim, Tatlı Su Levreğim", "Denizaşırı Ülkelerdeki Köpeğim" diye hitap ediyordu. Sanatçı arkadaşı Isaac Levitan'a "Leviafan" adını takmış, gazeteci Vladimir Gilyarovski'ye de meşhur lakap olan "Gilyay Amca" adını vermiştir.

En sevdiği sosis cinsi köpeklerine sıra dışı isimler vermekten hoşlanırdı: "Brom İsayeviç", "Hina Markovna" gibi.

Tüm dünyada Çehov adına kurulmuş 13 tane müze bulunmaktadır. Bunlardan biri de Moskova'da bulunan A.P. Çehov Müze Evi'dir.

I

Şimdilerde Rusya'da yalnızca tüccar kâhyalarının, celeplerin ve fakir papazların bindiği Nuh zamanından kalma o yaysız, külüstür brıçkalardan biri Z. vilayetinin N. kasabasından, bir temmuz sabahı erken saatlerde hareket edip posta yoluna düştü. Tangır tungur ediyor, en küçük bir harekette takırtı sesleri çıkarıyordu. Arkasına bağlı bir kova da sıkıcı bir şekilde onu yansılıyordu: Yalnızca bu seslerden ve sağı solu dökülen kasasından acıklı bir şekilde sallanan deri parçacıklarına bakarak onun eski ve parçalanmaya hazır olduğu çıkarımında bulunabilirdiniz.

Brıçkada iki N'li oturuyordu: Birisi, bir tüccardan daha çok memura benzeyen, tıraşlı, gözlüklü ve hasır şapkalı N'li tüccar İvan İvanıç Kuzmiçov. Diğeri gri kanvastan bir kaftan giymiş, geniş kenarlı silindir şapka takmış, renkli kuşak bağlamış, uzun saçlı ufacık bir ihtiyar: N. Kasabası Nikolayev Kilisesi Başrahibi Peder Hristofor Siriyski. İlki, derin derin bir şeyler düşünüyordu ve uykusunu dağıtmak için kafasını sallıyordu. Yüzündeki iş insanlarına özgü kuruluk, akrabalarıyla henüz vedalaşmış ve aşırı alkol almış nazik insanla mücadele ediyordu. İkincisi ise Tanrı'nın yarattığı dünyaya yaşlı gözlerle şaşkın şaşkın bakıyordu ve öyle geniş gülümsüyordu ki gülümsemesi silindir şapkasının kenarlarına asılmış gibi görünüyordu. Yüzü kırmızıydı ve donuk bir ifade taşıyordu. Her ikisi de (Kuzmiçov da Peder Hristofor da) bu kez yün satmaya gidiyorlardı. Ev halkıyla vedalaştıktan sonra smetanalı¹ pişi ile karınlarını sıkıca doyurmuşlar ve sabahın erken saati olmasına karşın içmişlerdi... İkisinin neşesi de yerindeydi.

¹ Smetana. Rus mutfağında sıkça kullanılan süt kreması.

Biraz önce yukarıda anlatılan iki kişi ve iki çevik atı durmadan kırbaçlayan arabacı Deniska'dan başka arabada bir yolcu daha, güneşten kararmış ve ağlamaktan yanakları yaşarmış, dokuz yaşlarında bir oğlan vardı. Bu, Yegoruşka idi, Kuzmiçov'un yeğeni. Dayısının iznini aldıktan ve Perder Hristofor tarafından kutsandıktan sonra bir jimnazyuma girmek üzere gidiyordu. Anacığı, onuncu dereceden sivil bir memurun dul eşi, Kuzmiçov'un eğitilmiş insanları ve asilleri seven biyolojik kız kardeşi Olga İvanovna, yün satmaya giden kardeşine Yegoruşka'sını da yanında götürmesi ve bir jimnazyuma vermesi için yalvarmıştı. Şu anda çocuk nereye ve niçin gittiğini anlamadan brıçkada, Deniska'nın yanında oturuyordu, düşmemek için de onun dirseğine yapışmıştı ve çaydanlık gibi hoplayıp duruyordu. Arabanın hızından kırmızı gömleği üfürülmüş gibi sırtında şişmişti, tavus kuşu tüylü yeni arabacı şapkası ensesine doğru kaymıştı. Kendisini son derece şanssız hissediyordu ve ağlamak istiyordu.

Brıçka, hapishanenin yanından geçiyordu. Yegoruşka, yüksek beyaz duvarın dibinde sessiz adımlarla gidip gelen nöbetçilere, parmaklıkları olan küçük pencerelere, çatıda parlayan haça baktı ve bir hafta önce, Kazan Meryem Ana Günü'nde annesiyle birlikte dinî bayram için hapishane kilisesine gittiklerini hatırladı. Daha öncesinde de aşçı Lyudmila ve Deniska ile birlikte hapishaneye Paskalya için gelmişlerdi, buraya paskalya ekmeği, yumurta, turta, kızartılmış sığır eti getirmişlerdi. Mahkûmlar minnettar kalmışlar ve onları kutsamışlardı, içlerinden birisi de Yegoruşka'ya kendi yaptığı kalaylı kol düğmelerini hediye etmişti.

Oğlan tanıdığı yerlere dikkatle bakıyordu, sevimsiz brıçka ise hızla geçip gidiyor ve her şeyi geride bırakıyordu. Hapishanenin arkasında, isten kararmış demirhaneler görünüp kayboldu, onların da arkasında kaldırım taşlarından yapılmış bir duvarla çevrilmiş, huzur dolu yeşil bir mezarlık vardı. Duvarın ardında, yeşil vişne ağaçlarının arasına gizlenmiş, uzaktan beyaz noktalar gibi duran beyaz haçlar ve anıtlar hoş görünüyordu. Yegoruşka, vişneler çiçek açtığı zaman, bu beyaz noktaların vişne çiçekleriyle

beyaz bir denizin içinde karıştığını hatırladı. Vişneler olgunlaştığı zaman, beyaz anıtlar ve haçlar kan gibi kırmızı noktalarla bezenmiş oluyordu. Duvarın öbür tarafında vişnelerin altında Yegoruşka'nın babası ve ninesi Zinaida Danilovna gece gündüz demeden uyurlardı. Ninesi öldüğü zaman, onu uzun ve dar bir tabuta koymuşlardı ve yummak istemediği için gözlerinin üzerini beş kapikliklerle kapatmışlardı. Ninesi öldüğü güne kadar enerjik birisiydi, pazardan üzerine haşhaş tohumu serpilmiş yumuşak çörekler getirirdi, şimdi ise uyuyor da uyuyor...

Mezarlığın arka tarafında kerpiç fabrikalarının dumanları tütüyordu. Yoğun, simsiyah duman, büyük yumaklar halinde, yere doğru basık olan uzun kamış çatıların altından çıkıyor ve tembel tembel yukarıya tırmanıyordu. Fabrikaların ve mezarlığın üzerindeki gökyüzünde karaltı vardı ve duman yumaklarının devasa gölgeleri tarlalardan ve yoldan süzülerek geçip gidiyordu. Çatıların çevresindeki dumanın içinde kırmızı tozla kaplı insanlar ve atlar hareket ediyordu...

Fabrikalardan sonra şehir bitti ve tarlalar başladı. Yegoruşka, şehre son bir kez baktı, yüzünü Deniska'nın dirseğine gömdü ve acı acı ağlamaya başladı...

Kuzmiçov, "Ee, kes artık şu böğürtüyü! Şımarık şey, yine başladı salyasını akıtmaya! Gitmek istemiyorsan kal o zaman. Kimse seni zorla götürmüyor!" dedi.

Peder Hristofor, hızlı hızlı konuşarak, "Bir şey değil, bir şey değil, Yegor kardeş," diye mırıldanmaya başladı, "Bir şey değil, kardeş... Tanrı'ya dua et... Kötü bir şey için gitmiyorsun, iyi bir iş için gidiyorsun. Eğitim aydınlıktır, cehaletse karanlık derler... Gerçekten de öyledir."

Kuzmiçov, "Dönmek ister misin?" diye sordu.

Yegoruşka, hıçkırarak, "İs...İstiyorum..." diye cevap verdi.

"İyi edersin. Nasılsa jöle kaşıklamak için boş yere yedi verst² gitmiş olacaksın."

Peder Hristofor "Bir şey değil, kardeşim..." diye devam etti,

² Verst. 1.06 km.

“Tanrı’ya dua et... Bak, Lomonosov³ da balıkçılarla yola çıkmıştı ama ondan tüm Avrupa’da bilinen bir adam çıktı. İnançla algılayan akıl, Tanrı’yı memnun eden ürünler verir. Duada ne deniyordu? Tanrımıza şan, ebeveynlerimize teselli, kilise ve vatanımıza yarar sağlamak için... Böyle işte.”

Kuzmiçov, ucuz purosunu içerken, “Yarar farklı farklı olur,” dedi, “Bazen yirmi yıl öğrenirsin, bir şey olmaz.”

“Öylesi de olur.”

“Bilim kiminin yararınadır, bazılarınınsa sadece kafasını karıştırır. Kız kardeşim, anlayışı kıt bir kadındır, her şeyi iyiye yoruyor ve istiyor ki Yegoruşka’dan bir bilim adamı çıksın, anlamadığı şey, benim sahip olduklarımla Yegorka’ya yüz yıl yetecek mutluluk verebileceğim. Bunu size şunun için açıklıyorum, eğer herkes bilim için ve soylu olan için giderse, o zaman ticareti kim yapar, buğdayı kim eker. Herkes açlıktan ölür.”

“Ama eğer herkes ticaret yapar ve buğday ekerse, o zaman öğretileri anlayacak kimse kalmaz.”

Kuzmiçov ve Peder Hristofor, her ikisi de ikna edici ve önemli bir şeyler söylediklerini düşünüp ciddi bir yüz takındılar ve aynı anda öksürdüler. Onların sohbetine kulak veren ve hiçbir şey anlamayan Deniska, kafasını salladı ve hafifçe doğrulduktan sonra doru atların ikisini de kamçıladi. Sessizlik çöktü.

Bu sırada bir dizi tepeyle çevrelenmiş geniş, sonsuz bir ova yolcuların gözlerinin önünde uzayıp gidiyordu.

Bu tepeler birbirine yapışarak ve birbiri ardına görünerek yolun sağ tarafından ufka kadar uzanan ve leylak rengi olan ufukta kaybolan tepeye kavuşuyordu. Gidiyorsun, gidiyorsun, nerede başlayıp nerede bittiğini anlamıyorsun... Arkadan, şehrin öte tarafından güneş, çoktan doğmuş ve sessizce, sakın sakın işine koyulmuştu. Başlangıçta çok uzakta, gökyüzünün toprakla birleştiği yerde, höyüklerin ve uzaktan el sallayan küçük insan-

³ Mihail Vasilyevič Lomonosov (1711-1765) 13 yaşında okuma yazmayı öğrenmiş olmasına karşın yaptığı sıra dışı işlerle Rus toplumu için rol model olmayı başarmış bir bilim insanıdır: ansiklopedist, doğa bilimci, fizikçi ve kimyacı, Rus dilinin ilk dilbilgisi kitabını yazmıştır. Rusya’da ilk seküler üniversitenin kurucusu olarak bilinir.

lara benzeyen yel değirmenlerinin yanında geniş, parlak sarı bir şerit yerde sürünerek ilerliyordu. Bir dakika sonra aynı şerit biraz daha yakından parladı, sağ tarafa doğru sürünerek ilerledi ve tepeyi kapadı. Yegoruşka'nın sırtına ılık bir şey dokundu. Arkadan hüzmelerle çabucak birleşti ve geniş step üzerindeki alaca karanlığı birden silkip attı, gülümsedi ve çiy taneleriyle ışıldamaya başladı.

Şimdi, sıcaktan esmerleşmiş, sararmış ve yarı ölmüş ne varsa hepsi (biçilmiş çavdar, yabani ot, sütleğen, yabani kenevir) çiy taneleriyle yıkanmış ve güneş tarafından okşanmış, yeniden çiçeklenmek için canlanmıştı. Yolun üzerinde ebabiller neşeli çılgınlık atarak uçuşuyordu, gelengiler otların içerisinde birbirlerine bağıyorlardı, sol tarafta derinliklerde bir yerde kız kuşları ağlaşıyordu. Brıçkadan ürken bir keklik sürüsü havalandı ve kendilerine özgü yumuşak “prrr” sesini çıkararak tepelere doğru uçtu. Çekirgeler, cırcır böcekleri, ağustos böcekleri, danaburnuları otların arasında gıcırtilı sesleriyle monoton müziklerini söylüyorlardı.

Zaman biraz ilerledi, çiy taneleri kurudu, hava donuklaştı, yanıltıcı step yerine: tasalı bir Temmuz'a büründü. Otlar pörsüdü, yaşam hareketsizleşti. Güneşin kavurduğu tepeler, zeytuni yeşili, derinliklerde leylak rengi, gölge gibi huzurlu tonlarıyla, açıklardaki sisli ova ve onların üzerine kapanmış ağaçların, yüksek dağların olmadığı stepde korkunç derecede derin ve şeffaf görünen gökyüzü şimdi sonsuz gibi, can sıkıntısından uyuşmuş gibi görünüyordu...

Ne kadar boğucu ve mahzun! Brıçka hızla ilerliyor, Yegoruşka ise hep aynı şeyleri görüyor: gökyüzünü, ovayı, tepeleri... Otların içindeki müzik dindi. Ebabiller uçup gitti, keklikler görünmez oldu. Yapacak işi olmayan ekin kargaları, pörsümüş otların üzerinde uçuşuyor; hepsi birbirine benziyor ve stepi daha da bir monotonlaştırıyordu.

Bir çaylak, kanatlarını ağır ağır çırparak toprağın yüzeyine yakın uçuyor ve birden, sanki yaşamın sıkıcılığı üzerine kafa yorup düşünceye dalmış gibi havada hareketsiz duruyor, sonra

kanatlarını hızlı hızlı çarpıyor ve stepin üzerinde bir ok gibi dolaşiyor, neden uçuyor ve ne arıyor belli değil. Uzakta ise yel değirmeni kanatlarını sallıyor...

Bir değişiklik olarak yabani otların içinde beyaz bir kafatası ya da bir taş bir an için görünüp kayboluyor. Bir anda kadın figürlü gri bir taş ya da üst dalında gökkuzgun olan kuru bir aksöğüt çıkıyor; bir gelengi yoldan koşarak geçiyor ve yine gözlerinin önünden yabani otlar, tepeler, ekin kargaları hızla geçip gidiyor...

Ve işte, Tanrı'ya şükür, karşıdan üzerinde ekin yığını olan bir yük arabası geliyor. Tepesinde de bir genç kız uzanmış. Uykulu, sıcağın bitkin düşmüş genç kız kafasını kaldırıyor ve karşıdan gelenlere bakıyor. Deniska, aval aval ona bakıyor, doru atlar somaklarını yığına doğru uzatıyorlar, keskin bir ses çıkartan brıçka, yük arabasıyla öpüşüyor, başakların kılıçıkları, Peder Hristofor'un silindir şapkasına süpürge gibi sürünerek geçiyor.

Deniska, "İnsanların üzerine sürüyorsun, şişko! Bak hele, suratı yaban arısı sokmuş gibi şişik!" diye bağıyor.

Genç kız uykulu uykulu gülümsüyor, dudaklarını oynatıp yeniden uzanıyor... İşte, bir tepenin başında tek başına bir kavak gözüküyor. Onu kim dikti ve neden buraya dikti, Tanrı bilir. Onun düzgün endamından ve yeşil elbisesinden insanın gözünü alması zor. Mutlu mudur acaba bu güzel? Yazın sıcak, kışın soğuk ve fırtınalar, son baharda yalnızca karanlığı gördüğün, başıboş ve öfkeyle uğuldayan rüzgârdan başka bir şeyi duymadığın korkunç geceler. Asıl önemlisi ise, hayatın boyunca hep yalnız, hep yalnızsın... Kavağın arkasında, tepenin başından yola kadar buğday tarlalarının oluşturduğu şeritler halı gibi uzanıyor. Tepenin üzerindeki buğdaylar artık biçilmiş ve yığın halinde toplanmış, aşağıda ise hâlâ biçiyorlar... Altı tırpancı yan yana durmuş, tırpan sallıyor, tırpanlar ise eğlenceli bir şekilde pathyor ve ölçülü bir şekilde "Vjji, vjji!" diye ses çıkarıyor. Yığınları bağlayan kadınların hareketinden, tırpancılarının yüzünden, tırpanların parıltısından sıcağın yaktığı ve bunalttığı anlaşılıyor. Dilini dışarıya çıkarmış bir kara köpek tırpancılarının yanından brıçkaya

doğru, ihtimal havlamak niyetiyle koşuyor ama yolun yarısında duruyor ve lakayıt lakayıt kendisini kırbaçla tehdit eden Deniska'ya bakıyor. Havlamak için çok sıcak! Bir kadın doğruluyor ve kollarını yorgun sırtında bağlayıp Yegoruşka'nın al basmadan gömleğini takip ediyor. Kırmızı renk mi hoşuna gitmişti, yoksa kendi çocuklarını mı hatırlatmıştı, yalnızca uzun süre hareketsiz dikildi ve arkalarından baktı...

Ve işte buğdaylar da gelip geçti. Sıcaktan dağlanmış ova, kavrulmuş tepeler, yakıcı gökyüzü yeniden uzayıp gidiyor, çaylak yeniden yerin üstünde dolaşıyor. Uzakta, yel değirmeni eskisi gibi kanatlarını sallıyor ve elini sallayan bir adama giderek daha çok benziyor. Değirmene bakmak bıkkınlık verdi ve sanki sen onu hiç yakalayamayasın diye bırıçkadan kaçıyor.

Peder Hristofor ve Kuzmiçov susuyorlardı. Deniska, doru atları kırbaçlıyordu ve bağırıyordu, Yegoruşka ise artık ağlamıyordu, kayıtsızlıkla çevresine bakınıyordu. Sıcak ve stepin sıkıcılığı onu yormuştu. Uzun bir süredir arabada gidiyormuş ve sarsılıyormuş, uzun bir süredir güneş sırtını yakıyormuş gibi geliyordu ona. Henüz on verst bile gitmemişlerdi ama o "Artık dinlenme zamanı geldi!" diye düşünüyordu. Dayısının yüzündeki şefkat ağır ağır çekilip gidiyor, yalnızca iş adamlarına özgü kuruluk kalıyordu, ama özellikle de gözlüklüken, burnu ve şakakları tozla kaplıyken, bu kuruluk, traşlı ve zayıf suratına acımasızlara ve zorbalara özgü bir ifade veriyordu. Peder Hristofor ise Tanrı'nın yarattığı dünyaya şaşkınlıkla bakmaya devam ediyor ve gülümsüyordu. Susmuş, hoş ve neşeli bir şeyler düşünüyordu ve iyilik, merhamet dolu gülümsemesi yüzünde donup kalmıştı. Sanki güzel ve neşe dolu bir düşünce sıcaktan kafasında katılaşmış kalmış gibi...

Kuzmiçov, "Ne dersin, Deniska, bugün arabalara yetişir miyiz?" diye sordu.

Deniska, gökyüzüne baktı, hafif doğruldu, atları kamçladı sonra da cevap verdi:

"Akşama doğru, Tanrı'nın izniyle, yetişiriz..."

Köpek havlaması işitildi. Altı kadar iri Sibirya çoban köpeği,